UCHWAŁA NR IX/XXVI/238/26
RADY MIASTA WAŁCZ

z dnia 24 marca 2026 r.

w sprawie przyjęcia Programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Miasta Wałcz na rok 2026

Na podstawie art. 11a ust. 1 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o ochronie zwierząt (Dz. U. z 2023 r. poz. 1580; z 2022 r. poz. 2375; z 2025 r. poz. 1696, poz. 1795) uchwala się, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się Program opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Miasta Wałcz na rok 2026 w brzmieniu określonym w załączniku do niniejszej uchwały.

§ 2. Uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Zachodniopomorskiego.

Przewodniczący Rady Miasta
Wałcz

Dariusz Szalla

Załącznik do uchwały nr IX/XXVI/238/26
Rady Miasta Wałcz
z dnia 24 marca 2026 r.

PROGRAM OPIEKI NAD ZWIERZĘTAMI BEZDOMNYMI ORAZ ZAPOBIEGANIA BEZDOMNOŚCI ZWIERZĄT NA TERENIE MIASTA WAŁCZ NA ROK 2026

§ 1
Wprowadzenie

1. Zapobieganie bezdomności zwierząt oraz zapewnienie opieki bezdomnym zwierzętom należą do zadań gminy. W celu ich realizacji corocznie uchwalany jest Program opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt.
2. Program określa zasady realizacji zadań na terenie Miasta Wałcz na rok 2026 wraz ze wskazaniem jednostek realizujących.
3. Zadania określone w Programie wynikają z art. 11a ustawy z dnia 21 sierpnia 1997r. o ochronie zwierząt (Dz. U. z 2023 r. poz. 1580 ze zm.) oraz wniosków wysuniętych na podstawie podejmowanych do tej pory działań w zakresie dotyczącym bezdomności zwierząt na terenie Miasta Wałcz.
4. Bezdomność zwierząt jest zjawiskiem społecznym, którego głównymi przyczynami są między innymi: niekontrolowane rozmnażanie się zwierząt, porzucanie zwierząt przez ich właścicieli, ucieczki zwierząt, dostępność oraz łatwy sposób pozyskiwania zwierząt, niewystarczająca edukacja i brak wiedzy społeczeństwa w zakresie sposobów zapobiegania bezdomności, ze szczególnym uwzględnieniem sterylizacji, kastracji oraz znakowania zwierząt.
5. Program odnosi się do bezdomnych zwierząt domowych, w szczególności psów i kotów, ze względu na najwyższą skalę bezdomności tych zwierząt oraz do kotów wolno żyjących i zwierząt gospodarskich, z terenu Miasta Wałcz.
6. Ilekroć w Programie mowa jest o:
1) Mieście – należy przez to rozumieć Gminę Miejską Wałcz;
2) Urzędzie – należy przez to rozumieć Urząd Miasta Wałcz;
3) Wydziale – należy przez to rozumieć wydział Urzędu merytorycznie wskazany do realizacji zadań;
4) Straży Miejskiej – należy przez to rozumieć Straż Miejską w Wałczu;
5) ZGK – należy przez to rozumieć Zakład Gospodarki Komunalnej w Wałczu, ul. Budowlanych 9, 78-600 Wałcz;
6) Schronisku – należy przez to rozumieć Pilskie Schronisko Dla Zwierząt Sp. z o. o., ul. Na Leszkowie 8, 64-920 Piła;
7) Stowarzyszeniu – należy przez to rozumieć Stowarzyszenie Razem dla Zwierząt, ul. Bydgoska 2, 78-600 Wałcz;
8) Programie – należy przez to rozumieć Program opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Miasta Wałcz na rok 2026;
9) ustawie – należy przez to rozumieć ustawę z dnia 21 sierpnia 1997r. o ochronie zwierząt;
10) Lekarzu weterynarii – należy przez to rozumieć: „Przychodnia Weterynaryjna lek. wet. Janusz Dołowy”, ul. Kołobrzeska 60B, 78-600 Wałcz;
11) zwierzętach bezdomnych – należy przez to rozumieć zwierzęta, o których mowa w art. 4 pkt 16 ustawy;
12) Karmicielu – należy przez to rozumieć społecznego opiekuna kotów wolno żyjących – osobę sprawującą opiekę nad kotami wolno żyjącymi, zarejestrowaną w ZGK, zgodnie z obowiązującym Regulaminem określającym szczegółowe zasady rejestracji społecznych opiekunów kotów wolno

żyjących oraz dokarmiania i opieki nad kotami wolno żyjącymi wraz z zasadami kontroli na terenie Gminy Miejskiej Wałcz;
13) Gabinecie weterynaryjnym – należy przez to rozumieć lekarza weterynarii, z którym Miasto ma podpisaną umowę na wykonywanie zabiegów kastracji, znakowania (poprzez wszczepienie mikroczipa) psów i kotów właścicielskich z terenu Miasta.

§ 2
Cele i zadania Programu

1. Celami Programu są:
1) zapewnienie opieki nad zwierzętami bezdomnymi, kotami wolno żyjącymi oraz zwierzętami poszkodowanymi w zdarzeniach drogowych;
2) zapobieganie i ograniczanie zjawiska bezdomności zwierząt;
3) edukacja mieszkańców Miasta w zakresie humanitarnego traktowania zwierząt oraz odpowiedzialnej i właściwej opieki nad zwierzętami.
2. Zadaniami Programu są:
1) w ramach zapewnienia opieki nad zwierzętami bezdomnymi:
a) zapewnienie bezdomnym zwierzętom miejsca w Schronisku lub domu tymczasowym działającym przy Stowarzyszeniu,
b) odławianie bezdomnych zwierząt,
c) poszukiwanie właścicieli dla bezdomnych zwierząt,
d) wskazanie gospodarstwa rolnego w celu zapewnienia miejsca dla bezdomnych zwierząt gospodarskich;
2) w ramach zapobiegania i ograniczania zjawiska bezdomności zwierząt:
a) sterylizacja lub kastracja oraz znakowanie:
- zwierząt posiadających właściciela,
- zwierząt w Schronisku,
- zwierząt u Lekarza weterynarii, w przypadku adopcji prowadzonej we współpracy ze Stowarzyszaniem,
- kotów wolno żyjących,
b) usypianie ślepych miotów;
3) zapewnienie całodobowej opieki weterynaryjnej w przypadku zdarzeń drogowych z udziałem zwierząt;
4) opieka nad wolno żyjącymi kotami, w tym ich dokarmianie;
5) działania edukacyjno-informacyjne.

§ 3
Wykonawcy Programu

1. Program wykonywany jest przez następujące podmioty:
1) Urząd:
a) Straż Miejską;
b) Wydział;
2) ZGK;
3) Lekarza weterynarii;
4) Schronisko;
5) Stowarzyszenie;
6) Gabinet weterynaryjny;
7) Karmicieli;
8) Komendę Powiatową Policji w Wałczu.

2. Pomocniczo w realizacji zadań mogą uczestniczyć:
1) spółdzielnie mieszkaniowe;
2) zarządcy wspólnot mieszkaniowych;
3) placówki oświatowe Miasta w zakresie edukacji humanitarnej wobec zwierząt.
3. Podmioty wskazane w ust. 1 pkt 2-6 realizują zadania poprzez świadczenie usług, zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa oraz postanowieniami zawartych umów.

§ 4

Zapewnienie bezdomnym zwierzętom miejsca w Schronisku

1. Schronisko przyjmuje i zapewnia opiekę bezdomnym zwierzętom domowym z terenu Miasta.
2. Do zadań realizowanych przez Schronisko, należą:
1) odławianie bezdomnych psów i kotów;
2) zapewnienie opieki (przyjęcie i utrzymywanie) bezdomnym psom i kotom, w tym: zapewnienie właściwych warunków sanitarnych i bytowych, karmienie zwierząt, sprawowanie opieki weterynaryjnej (profilaktyka i leczenie);
3) sterylizacja lub kastracja psów i kotów;
4) podskórne wszczepianie mikroczipa, wprowadzenie numeru do bazy danych;
5) usypianie ślepych miotów psów i kotów, dla których nie ma możliwości zapewnienia właściciela;
6) poszukiwanie właścicieli dla bezdomnych psów i kotów.

§ 5

Zapewnienie bezdomnym zwierzętom miejsca w domu tymczasowym działającym przy Stowarzyszeniu

1. Stowarzyszenie przyjmuje i zapewnia schronienie oraz opiekę bezdomnym zwierzętom domowym z terenu Miasta, czasowo zabezpieczonym u lekarza weterynarii.
2. Zadanie, o którym mowa w ust. 1, realizowane jest poprzez znalezienie domu tymczasowego, a docelowo adopcji zwierzęcia.
3. Za pobyt zwierzęcia w domu tymczasowym, opiekunowi przysługuje karma, na zasadach określonych w porozumieniu zawartym ze Stowarzyszeniem.
4. Zwierzę może przebywać w domu tymczasowym 2 miesiące – w uzasadnionych przypadkach termin ten może zostać wydłużony.
5. W przypadku:
1) braku możliwości znalezienia domu tymczasowego;
2) zwierzęcia agresywnego;
3) braku możliwości adopcji zwierzęcia
– obowiązek zapewnienia schronienia i opieki przechodzi na rzecz Schroniska.
6. W przypadku możliwości adopcji zwierzęcia przebywającego czasowo u Lekarza weterynarii, w uzasadnionych przypadkach umowa adopcyjna zawierana jest bezpośrednio pomiędzy Miastem a nowym właścicielem, z pominięciem przekazania do domu tymczasowego.

§ 6

Opieka nad kotami wolno żyjącymi

1. Opieka nad kotami wolno żyjącymi z terenu Miasta obejmuje:
1) zapewnienie schronienia w miejscu bytowania – zadanie realizowane jest poprzez zakup i dystrybucję budek, na podstawie zgłoszeń od Karmicieli lub mieszkańców Miasta, o zaistnieniu takiej potrzeby w rejonie bytowania kotów (zadanie realizowane jest przez Wydział w ramach dostępnych środków, m.in. we współpracy ze Stowarzyszeniem, ZGK lub innymi podmiotami świadczącymi usługi w tym zakresie);

2) zapewnienie opieki weterynaryjnej – zadanie realizowane jest poprzez podejmowanie interwencji w sprawach kotów chorych, rannych, w sytuacjach zagrożenia życia lub zdrowia, na podstawie zgłoszeń od Karmicieli lub mieszkańców Miasta (zadanie realizowane jest przez Lekarza weterynarii oraz ZGK – pomoc w odłowieniu i transporcie);
3) dokarmianie – zadanie realizowane jest poprzez wydawanie przez ZGK, karmy Karmicielom;
4) kontrolę populacji – zadanie realizowane jest poprzez wykonywanie zabiegów sterylizacji lub kastracji na podstawie zgłoszeń od Karmicieli oraz mieszkańców Miasta, w celu ograniczenia rozrostu populacji kotów wolno żyjących w danym rejonie bytowania, (zadanie realizowane jest przez Lekarza weterynarii oraz ZGK – pomoc w odłowieniu i transporcie).
2. Osoby chętne do sprawowania opieki nad kotami wolno żyjącymi, mogą składać do ZGK wnioski o wpis do Rejestru społecznych opiekunów kotów wolno żyjących, zgodnie z obowiązującym Regulaminem określającym szczegółowe zasady rejestracji społecznych opiekunów kotów wolno żyjących oraz dokarmiania i opieki nad kotami wolno żyjącymi wraz z zasadami kontroli na terenie Gminy Miejskiej Wałcz.
3. Rejestr Karmicieli na terenie Gminy Miejskiej Wałcz prowadzi ZGK.
4. W przypadkach o których mowa w ust. 1 pkt 2, po udzieleniu pomocy weterynaryjnej, jeśli stan zdrowia kotów wolno żyjących pozwala na ich samodzielną egzystencję, zostają wypuszczone w miejscu dotychczasowego bytowania. W przypadkach, gdy stan zdrowia zwierzęcia lub inne uzasadnione okoliczności nie pozwalają na ich powrót do środowiska naturalnego, Lekarz weterynarii w porozumieniu w Wydziałem, może podjąć decyzję o możliwości przekazania zwierzęcia do adopcji.

§ 7

Odławianie bezdomnych zwierząt

1. Zgłoszenia o bezdomnych zwierzętach przyjmuje Straż Miejska oraz Wydział. Po przyjęciu zgłoszenia i sprawdzeniu jego zasadności przez Straż Miejską, bezdomne zwierzę podlega odłowieniu przez Schronisko lub interwencyjnie przez ZGK.
2. Zgłoszenia o bezdomnych zwierzętach przyjmują także funkcjonariusze Komendy Powiatowej Policji w Wałczu, w szczególności poza godzinami pracy Urzędu, Straży Miejskiej, a także w dni wolne od pracy i święta. W takich przypadkach, po sprawdzeniu zasadności zgłoszenia, funkcjonariusze zawiadamiają dyżurnego pracownika ZGK lub Schronisko.
3. Odłowione interwencyjnie zwierzęta mogą być czasowo zabezpieczone i przetrzymywane u Lekarza weterynarii, skąd zostaną przewiezione do Schroniska lub przekazane pod opiekę Stowarzyszenia.
4. W przypadku odłowienia zwierząt gospodarskich podlegają one przewiezieniu do wskazanego w § 12 ust. 1 gospodarstwa rolnego.
5. Odławianiu nie podlegają koty wolno żyjące, które nie są zwierzętami bezdomnymi. Pojedynczy odłów interwencyjny może być podejmowany w uzasadnionych przypadkach, zgodnie z zapisami § 6 Programu.

§ 8

Sterylizacja lub kastracja zwierząt bezdomnych

1. Obligatoryjnej sterylizacji lub kastracji podlegają zwierzęta umieszczone w Schronisku.
2. Miasto realizuje sterylizację lub kastrację zwierząt przekazywanych do adopcji przez Lekarza weterynarii lub we współpracy ze Stowarzyszeniem.
3. Sterylizacja lub kastracja zwierząt, o których mowa w ust. 2 odbywa się przed wydaniem zwierzęcia do adopcji lub w terminie późniejszym, na podstawie umowy adopcyjnej bezdomnego zwierzęcia, z poszanowaniem praw właścicieli zwierząt.

4. Termin zabiegu (o ile nie został on wykonany wcześniej) ustalany jest indywidualnie z Lekarzem weterynarii lub w porozumieniu ze Stowarzyszeniem, które może pomóc w sfinansowaniu zabiegu poza granicami Miasta.
5. W ramach opieki nad kotami wolno żyjącymi, zabiegi sterylizacji lub kastracji odbywają się u Lekarza weterynarii zgodnie z zapisami § 6 Programu.

§ 9

Kastracja oraz znakowanie psów i kotów właścicielskich

1. Działania w ramach realizacji zadania obejmują:
1) wykonywanie bezpłatnych zabiegów kastracji (dotyczy samic i samców);
2) trwałe znakowanie.
2. Znakowanie odbywa się poprzez wszczepienie mikroczipa i obejmuje wpis do bazy danych SAFE-ANIMAL.
3. W ramach realizacji zadania, zabiegi te są w całości finansowane ze środków Miasta.
4. O bezpłatne wykonanie zabiegów, ubiegać mogą się pełnoletni właściciele tych zwierząt, będący mieszkańcami Miasta, którzy przedstawią dokument potwierdzający aktualne szczepienie zwierzęcia przeciwko wściekliźnie (obowiązek ustawowy wobec psów).
5. W przypadku osób ubiegających się o wykonanie bezpłatnego zabiegu kastracji, warunkiem jest, że zwierzę jest trwale oznakowanie lub zostanie oznakowane (poprzez wszczepienie mikrochipa) w połączeniu z wykonaną kastracją – najpóźniej w dniu wykonania zabiegu.
6. Właściciele zwierząt posiadający więcej niż jedno zwierzę domowe (psa lub kota), mogą uzyskać dofinansowanie, o którym mowa w ust. 3 maksymalnie na jedno zwierzę.
7. Z możliwości wykonania bezpłatnych zabiegów wyłączone są zwierzęta utrzymywane przez właścicieli w ramach zorganizowanej hodowli, prowadzonej w celach zarobkowych.
8. O bezpłatne wykonanie zabiegów nie mogą ubiegać się właściciele zwierząt, którzy skorzystali z dofinansowania w ramach Projektu Akcja Kastracja! w latach 2021-2023 oraz w ramach realizacji Programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Miasta Wałcz w latach 2024 – 2025.
9. Realizacja zadania potrwa do dnia 30 listopada 2026 r. lub do wyczerpania środków.
10. Zabiegi kastracji zwierząt przeprowadzane będą według kolejności zgłoszeń, na podstawie wniosku złożonego do Urzędu (wzór wniosku dostępny do pobrania na stronie Miasta lub w Urzędzie).
11. Ostateczna decyzja, co do zakwalifikowania zwierzęcia do wykonania zabiegu, należy do lekarza, który ocenia, czy stan zdrowia zwierzęcia, jego wiek, pozwalają na przeprowadzenie zabiegu.
12. Zabiegi wykonywane będą w Gabinecie weterynaryjnym.
13. Zadanie realizowane jest przy pełnym poszanowaniu praw właścicieli zwierząt lub innych osób, pod których opieką zwierzęta pozostają.

§ 10

Poszukiwanie właścicieli dla bezdomnych zwierząt

1. Poszukiwanie właścicieli dla bezdomnych zwierząt oraz procedura ich adopcji realizowane są przez Schronisko, Stowarzyszenie i Urząd.
2. Informacje o możliwości adopcji, zdjęcia zwierząt bezdomnych umieszczane są na stronach internetowych, portalach społecznościowych podmiotów wskazanych w ust. 1.
3. Poszukiwanie dotychczasowych właścicieli zwierząt odłowionych podczas interwencji i czasowo zabezpieczonych u Lekarza weterynarii, odbywa się poprzez:
1) sprawdzanie zwierzęcia pod kątem oznakowania w celu identyfikacji właściciela;

2) umieszczanie na portalu społecznościowym Urzędu oraz Stowarzyszenia informacji o poszukiwaniu właściciela oraz zdjęć zwierząt.
4. Po ustaleniu danych właściciela i skontaktowaniu się z nim, jest on zobowiązany do odebrania zwierzęcia.

§ 11

Usypianie ślepych miotów

1. Usypianie ślepych miotów może zostać wykonane przez Lekarza weterynarii, a w przypadku zwierząt umieszczanych w Schronisku – przez Schronisko.
2. Zwłoki zwierząt od Lekarza weterynarii przekazywane będą do utylizacji na podstawie odrębnego zlecenia z podmiotem uprawnionym do odbioru zwłok.

§ 12

Wskazanie gospodarstwa rolnego w celu zapewnienia miejsca dla zwierząt gospodarskich

1. W celu zapewnienia miejsca dla zwierząt gospodarskich wskazuje się gospodarstwo rolne położone w Wałczu, Wybudowanie 35, 78-600 Wałcz.
2. Szczegółowy sposób postępowania z przekazywanymi zwierzętami określony został w umowie zawartej przez Miasto z właścicielem gospodarstwa rolnego.

§ 13

Zapewnienie całodobowej opieki weterynaryjnej w przypadkach zdarzeń drogowych z udziałem zwierząt

1. Całodobowa opieka weterynaryjna w przypadkach zdarzeń drogowych z udziałem zwierząt na terenie Miasta, realizowana jest poprzez:
1) zapewnienie dyżuru pracownika ZGK, który przyjmuje zgłoszenia o tego typu zdarzeniach, organizuje transport potrąconego zwierzęcia, a następnie przewozi do Lekarza weterynarii;
2) zapewnienie świadczenia usługi całodobowej opieki przez Lekarza weterynarii.
2. W uzasadnionych przypadkach Lekarz weterynarii przyjeżdża na miejsce zdarzenia, w celu oceny stanu zwierzęcia i podjęcia decyzji co do dalszych czynności i losu zwierzęcia.
3. Udzielenie pomocy weterynaryjnej zwierzęciu poszkodowanemu w zdarzeniu drogowym odbywa się na podstawie zgłoszeń od mieszkańców Miasta, lub innych osób, za pośrednictwem Straży Miejskiej lub Komendy Powiatowej Policji w Wałczu, która zawiadamia dyżurnego pracownika ZGK i Lekarza weterynarii.

§ 14

Trwałe znakowanie zwierząt

Miasto realizuje trwałe znakowanie zwierząt poprzez:
1) podskórne wszczepienie mikroczipa i wpis do bazy danych:
- bezdomnym psom i kotom umieszczonym w Schronisku,
- bezdomnym psom i kotom przekazywanym do adopcji u Lekarza weterynarii;
- psom i kotom właścicielskim w Gabinecie weterynaryjnym.

2) nacięcie lewego ucha w kształcie litery ”V” kotom wolno żyjącym, u których przeprowadzono zabieg sterylizacji lub kastracji lub były leczone (pod narkozą) – o ile nie istnieją przeciwskazania stwierdzone przez Lekarza weterynarii.

§ 15

Działania o charakterze edukacyjno-informacyjnym

W ramach współpracy ze Stowarzyszeniem oraz Schroniskiem realizowane są następujące działania o charakterze edukacyjno – informacyjnym:

1) edukacja w zakresie odpowiedzialnej i właściwej opieki nad zwierzętami oraz ich humanitarnego traktowania;

2) propagowanie sterylizacji, kastracji psów i kotów właścicielskich oraz znakowania zwierząt domowych jako najskuteczniejszych metod ograniczania bezdomności zwierząt;

3) edukacja w zakresie sposobu postępowania z bezdomnymi zwierzętami, w tym właściwej opieki nad kotami wolno żyjącymi, ich humanitarnego traktowania, poszanowania praw do bytowania w środowisku naturalnym, ich roli w miejskim ekosystemie;

4) propagowanie adopcji zwierząt bezdomnych;

5) propagowanie wolontariatu na rzecz bezdomnych zwierząt

– zadania realizowane poprzez umieszczanie informacji na stronach internetowych, organizowanie przez Schronisko oraz Stowarzyszenie spotkań, akcji informacyjnych.

§ 16

Finansowanie Programu

1. Program finansowany jest ze środków budżetu Miasta.

2. Wydatki przewidziane w roku 2026 na realizację zadań zawartych w Programie wynoszą **304 500,00zł** (dział 900, rozdział 90095), w tym:

1) **130 000,00zł** na zapewnienie miejsca i utrzymanie w schronisku bezdomnych zwierząt z terenu Miasta;

2) **52 000,00zł** na odławianie bezdomnych zwierząt z terenu Miasta;

3) **84 000,00zł** na usługi z zakresu opieki weterynaryjnej, w tym usypianie ślepych miotów;

4) **18 000,00 zł** na zabiegi sterylizacji lub kastracji kotów wolno żyjących, bezdomnych psów lub kotów przekazywanych do adopcji (z wyłączeniem zabiegów wykonywanych przez Schronisko);

5) **12 000,00zł** na kastrację zwierząt z terenu Miasta, posiadających właściciela oraz ich trwałe znakowanie;

6) **3 000,00zł** na trwałe znakowanie psów lub kotów przekazywanych do adopcji (z wyłączeniem znakowania realizowanego przez Schronisko) oraz kotów wolo żyjących;

7) **5 000,00zł** na zakup karmy, w tym 4 000,00zł dla kotów wolno żyjących oraz 1 000,00zł dla bezdomnych psów i kotów z terenu Miasta, przebywających w domach tymczasowych;

8) **500,00zł** na działania edukacyjno-informacyjne.

3. W przypadku konieczności realizacji zadania „wskazanie gospodarstwa rolnego w celu zapewnienia miejsca dla zwierząt gospodarskich” oraz „zapewnienie schronienia w miejscu bytowania” dla kotów wolno żyjących, środki finansowe będą pochodziły z budżetu będącego w dyspozycji Wydziału.

4. W ramach przewidzianego budżetu, dopuszcza się możliwość przesunięcia środków pomiędzy zadaniami, w celu zapewnienia należytej ich realizacji.

5. W przypadku zaistnienia nieprzewidzianych zdarzeń losowych z zakresu niniejszego Programu, dopuszcza się możliwość zwiększenia środków finansowych na realizację tych zadań.